

Puur Zinneke

Hoe actief en divers is het sociaal-culturele verenigingsleven in de stad Brussel? Van grote cultuurtempels in het centrum tot verborgen lokaaltjes in een buitenwijk komen dagelijks tienduizenden mensen samen. In een tweede van vier katernen leest u het getuigenis van vijf organisaties die nieuwe accenten leggen om een ruimer publiek te bereiken. Vijf verhalen, zowel uit buitenwijken als het centrum van de stad.

Buurtproject tovert vuilnisbelt om tot pedagogische tuin

VAN SLUIKSTORT NAAR NATUURSCHOON

Bewoners in en rond de Albertstraat in Laken hebben een sluikstort tot een pedagogische tuin omgevormd. Heeft het buurtproject Albert Street na jaren van administratieve rompslomp eindelijk zijn weg gevonden, een woekerplant blijft dwarsliggen.

“Kijk, dat is de anax imperator, de grootste libel van België,” zegt Jean-Louis Smeyers enthousiast tijdens een wandeling door Albert Street, een pedagogische tuin van 30 are die door hem, andere buurtbewoners en enkele losse vrijwilligers onderhouden wordt. De Anax imperator, Latijn voor ‘grote keizerlibel’, voelt zich goed rond het stilstaande water in Albert Street, gelegen op het kruispunt van de Albertstraat en de Paleizenstraat over de Bruggen in Laken. Albert Street mag zich ‘pedagogische tuin’ noemen omdat de tuin openstaat voor de buurt, kinderen en oudere bezoekers die er, vaak onder begeleiding, iets kunnen bijleren over natuur en biodiversiteit. “Jaarlijks hebben we twee opendeurdagen,” vertelt de 66-jarige Smeyers. “Dan komt iemand spreken over thema’s als spinnen, lieveheersbeestjes of eenzame bijen. Ons grote probleem is het succes van die dagen: we krijgen groepen van 50 tot 100 mensen over de vloer. Naast de opendeurdagen kunnen mensen, op aanvraag en met respect voor de gebruiksregels, de tuin zelfstandig ofwel met een

natuurgids bezoeken.” Schoolgroepen en mensen met een handicap komen ook regelmatig langs. “Zelfs blinden brengen een bezoekje. Ze zien uiteraard niets, maar we stimuleren hun tast- en reukzintuigen door bijvoorbeeld aan planten te laten voelen en ruiken. Je zou verbaasd staan van de reacties.” De tuin krijgt jaarlijks meer dan 500 bezoekers.

Kikkers en een duizendknoop

Bij de aanvang van het project, in 2004, was het niet de bedoeling om van het ingesloten stuk grond, dat als sluikstort gekend stond, een pedagogische tuin te maken. De buurtbewoners hadden eerder enkele moestuinen voor ogen. Maar de grond, die eigendom is van de stad Brussel en waarvan Albert Street nu 27 jaar erfpachthouder is, bleek na een analyse met lood vervuild te zijn. Teelt was dus uitgesloten. Enige tijd later schoot het idee van een pedagogische tuin wortel, een gelijkwaardig project, Camley Street in Londen, zorgde voor de inspiratie. Na aanspende administratieve handelingen begonnen buurtbewoners het terrein veilig en toegankelijk te maken. Anno 2009 zijn de aanwezige planten en bomen, op een aangeplante eik na, nog steeds dezelfde als toen het project begon. In het groene decor vallen eveneens slakken, kikkers, een sporadische eend, vogels en zelfs vleermuizen te bewonderen. Aan de linkerzijde van de tuin is een houten bank geplaatst, om even te verpozen of

Aan de linkerzijde van de tuin is een houten bank geplaatst, om even te verpozen of een rustig gesprek te voeren.

een rustig gesprek te voeren. Een waterton van 2.000 liter maakt autonoom waterverbruik mogelijk, een maaiweide wordt op dit ogenblik aangelegd. Smeyers: “De tuin wordt beheerd als een natuurreservaat, maar zal nooit die naam krijgen omwille van de loodvervuiling.”

Eén plant bleef, en blijft, echter dwarsliggen: de Fallopia Japonica, oftewel Japanse duizendknoop, een woekerplant die afstamt uit Japan. Deze invasieve soort groeit welig rondom metrostation Bockstael en in de pedagogische tuin. “Het is een ongelooftlijk sterke plant waar we niets mee kunnen aanvangen. Maandelijks gaan we met een 12-tal mensen aan de slag om deze soort in toom te houden. Uitroeien lukt vooralsnog niet.”